

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/67/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720201396
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5720201396.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Miroslavou Korbašovou v právnej veci manželky/matky: S.. Z. V., J.. XX.XX.XXXX, bytom O. H. Č.. XX, práv. zast. JUDr. Katarína Turanská, advokátka so sídlom Štúrovo námestie 10520/13B, Martin proti manželovi/otcovi: K.. N. V., J.. XX.XX.XXXX, bytom O. H. Č.. XX, práv. zast. JUDr. Gabriela Reichová, advokátka so sídlom Pavla Mudroňa 26, Martin v konaní o návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva: X. V., J.. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, M. V., J.. XX.XX.XXXX, bytom ako otec a I. V., J.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, takto

r o z h o d o l :

Manželstvo K.. N. V., J.. a S.. Z. V., J.., uzatvorené dňa XX.XX.XXXX I. S., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu S. vo zväzku č. XX, ročník XXXX, na str. XXX, pod por. č. XXX r o z v á d z a.

Maloletý X., J.. XX.XX.XXXX a maloletý M., J.. XX.XX.XXXX s a z v e r u j ú do osobnej starostlivosti otca, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Maloletá I., J.. XX.XX.XXXX s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého X. výživným vo výške 210 eur mesačne a na výživu maloletého M. výživným vo výške 190 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku súdu o rozvode manželstva vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej I. výživným vo výške 150 eur mesačne od právoplatnosti výroku súdu o rozvode manželstva vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou I. každý párný týždeň v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., kedy si maloleté dieťa vyzdvihne v domácnosti matky, kde ju po ukončení styku matke aj odovzdá.

Matka j e o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým X. a maloletým M. každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., kedy si maloleté deti vyzdvihne v domácnosti otca, kde ich po ukončení styku otcovi aj odovzdá.

Rodičia s ú p o v i n n í maloleté deti na styk s druhým rodičom riadne pripraviť a styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom umožniť.

U k l a d á rodičom maloletých detí povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v U. K. O. M. V. J. podľa pokynov príslušného pracovníka od právoplatnosti tohto rozhodnutia v rozsahu 15 stretnutí.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Martin dňa 23.03.2020 sa manželka domáhala rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Zároveň spoločne s návrhom podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúci sa úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Manželka uviedla, že manželstvo s manželom uzatvorila dňa XX.XX.XXXX a pred uzavretím manželstva sa s manželom dobre poznali. Dlhé roky bolo ich manželstvo v poriadku, i keď spoločný život sa doslova v úvodzovkách krútil okolo futbalu. Manžel sa futbalu venoval denne, samozrejme zapájal do toho aj maloletého X. a maloletého M.. Okolo maloletých detí im výrazne pomáhali aj jej rodičia aj v prípade, ak bolo treba niečo zaniešať, niečo pomôcť zorganizovať, pomôcť s učením. Pre manžela bol futbal všetkým. Snažila sa to chápať, ale za posledné roky sa jej už zdalo, že jej prácu doma, či už o domácnosť, učenie sa s maloletými deťmi, záhradu, veci okolo domu nikto akosi neoceňuje a všetko je vždy samozrejmé. Pokúšala sa s manželom v minulosti porozprávať, ale nepomohlo to. Po narodení maloletej sa situácia výrazne skomplikovala. Maloletým chlapcom narástli povinnosti v škole a ona musela venovať zvýšenú pozornosť maloletej. Manžel na túto situáciu reagoval s vyhlásením: „So mnou sa nikdy nič neučil, ani ja sa nebudem“ a vec bola vybavená. Pokračoval v tréningoch naďalej. Podľa jej názoru bol futbal na úkor rodiny. Vždy bol nejaký tréning, zápas, raz jeden syn, raz druhý syn, inokedy boli iné aktivity súvisiace s futbalom. Mala snahu zapojiť maloletých chlapcov do drobných domácich prác, manžel ju v tejto snahe nepodporil a vec neriešil. Nakoniec to dospelo k tomu, že prestali mať spoločný program a navzájom sa odcudzili. Manžel si ju už dlhšiu dobu prestal všímať. Keď mali napr. výročie svadby, nedostala ani kvety. Intímne spolu nežijú asi rok. Manžel začal byť podráždený, niekedy až nepríjemný, urážal ju a pod. V októbri 2019 sa zblížila v práci s kolegom, ktorému zomrela manželka, porozumeli si. Uvedomuje si, že to nie je nič, za čo by mohla byť hrdá, ale zároveň je to len vyústenie celkovej situácie. Keď sa to manžel dozvedel, začali z jeho strany vyhrážky, nadávanie, vyhadzovanie z domu a vulgárne slová aj pred maloletými deťmi, ktoré sa znásobovali. Vyhrážal sa jej psychickou a fyzickou likvidáciou, koho všetkého on pozná. Dlhšiu dobu si myslela, že situáciu zvládne, vydrží, lebo majú milé, veľmi milé a dobré deti. Nepodarilo sa jej to. Situácia sa vyhrotila natoľko, že začala mať obavy o vlastné zdravie a bezpečnosť, preto sa rozhodla 16.02.2020 odísť zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom. Zobrala so sebou maloletú, ktorá mala len štyri roky. Od toho času je situácia neznesiteľná. Chápe, že manžel sa hnevá, možno je urazený, možno aj nešťastný, ale robí veci, ktoré sú viac ako nie bežné. Nemôže sa dostať do domu, vymenil zámky, nedá sa otvoriť garážová brána, nechce a neumožňuje jej stretávanie sa s maloletými synmi. Maloletým synom hovorí veci, ktoré nie sú pravda, doslova ich navádza k tomu, aby s ňou nekomunikovali, nekomunikovali s jej rodičmi a pod. Stalo sa aj to, že manžel bol s maloletými synmi lyžovať. Maloletý X. mal úraz, museli ho operovať. Zaujímala sa, čo sa deje, bežala do nemocnice. Bola pri ňom, keď sa prebral a následné dni a hodiny. Už sa začal s ňou aj pekne rozprávať, pričom si uvedomuje, že aj pre synov je to vyhrotená situácia, ale manžel len prilieva olej do ohňa. Keď maloletého X. prepustili domov, všetko sa vrátilo do pôvodného stavu. Maloletí synovia jej nezdvihnú telefón, neohlásia sa, aj keď to sľúbia a pod. Opakovane ich volala na obed, porozprávať sa, všetko chcela riešiť zmierlivo, ale nejde to. Kontaktovala úrad práce a kolíznej opatrovníčke všetko vyrozprávala. Následne táto zavolała manželovi a mala pocit, že by sa situácia mohla trochu upokojiť, ale nestalo sa tak. Zároveň na odporúčanie absolvovala aj sedenie s S. Ď., avšak keď mal ísť manžel, tento stretnutie zrušil z dôvodu momentálnej epidemiologickej situácie. Snaží sa manželovi vyhovieť, odpísať mu vždy, keď sa niečo pýta, aj ohľadne maloletej, a aj mu ju dáva. Maloletá je aj chorá. Keď nebola v škôlke, následne ju mal manžel napr. 19.2., 22.2., 1.3., 9.3., 10.3. na niekoľko hodín. On jej však s maloletými synmi stretnutie naďalej nechce umožniť. Opakovane sa stalo, že manžel prišiel k rodičom, kričal, búchal a keď nechce, aby bola maloletá svedkom týchto nepríjemností, radšej mu ju dá. Vie, že aj maloletí synovia chcú byť so sestrou aj s ňou. Súrodenci sa majú radi a vždy dobre vychádzali. Chce sa s maloletými synmi stretávať, chce vedieť, čo je v škole nové, ako sa im darí a ako sa majú. Maloletá navštevuje N., N.. N. V.. Q.. Jej výdavky predstavuje hlavne strava v škôlke mesačne 35 eur, príspevok mesačne 60 eur, náklady na oblečenie, vitamíny. Maloletý M. je študentom základnej školy E. a maloletý X. je žiakom A. I. K. - Y.. Ich výdavky súvisia najmä s plnením povinnej školskej dochádzky. Tieto predstavujú asi 50 eur pre každého z nich. Ďalej sú tu nevyhnutné výdavky na poistenie, obuv, oblečenie, hygienické či iné potreby asi 100 eur. Príjmy s manželom má približne rovnaké, preto navrhuje pri zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti výživné neurčovať. Manželka sa návrhom domáhala rozvodu manželstva, zverenia maloletého M. a maloletého X. do striedavej osobnej

starostlivosti s tým, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý páry týždeň v kalendárnom roku od nedele od 18.00 hod. do nasledujúcej nedele do 18.00 hod. a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od nedele od 18.00 hod. do nasledujúcej nedele do 18.00 hod., výživné neurčovať, maloletú I. zveriť do jej osobnej starostlivosti, otcovi upraviť styk s maloletou každý nepárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a určiť výživné vo výške 120 eur mesačne.

2. Uznesením Okresného súdu Martin č. k. 19P/60/2020-18 zo dňa 23.03.2020 súd vylúčil návrh manželky na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva na samostatné konanie. Uznesením Okresného súdu Martin č. k. 19P/67/2020-31 zo dňa 28.04.2020 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Manžel sa k návrhu písomne vyjadril dňa 26.5.2020 a uviedol, že celé manželstvo môže označiť za ukážkové, pre najbližšie okolie a známych boli vzorová rodina, kde všetko dokonale fungovalo. Chodili spolu na rodinné dovolenky, výlety, robili veľmi veľa aktivít s maloletými deťmi. Maloleté deti ich nevideli ani hádať sa. Manželka sa starostlivo starala o deti a domácnosť. Fungovanie domácnosti bolo založené na spoločnom dopĺňaní sa jeden druhého. V manželstve boli aj ťažšie obdobia, a to vtedy, keď sa narodil maloletý M., a to v dôsledku zvýšenej starostlivosti o výchovu dvoch malých synov. Už od veku piatich rokov začali maloleté deti chodiť na hokej, neskôr futbal. Futbal si obľúbili a venujú sa mu obidvaja doteraz. S manželkou sa veľmi dobre poznali pred uzavretím manželstva. Manželka sa v mladosti tiež venovala športu, takže mala od začiatku pochopenie pre jeho záľubu v športe, avšak s pribúdajúcim časom sa jej pochopenie začalo vytrácať. Začali sa najskôr u nej objavovať výčitky, kedy s tým prestane a čo z toho má. Nikdy neholdoval alkoholu, hrám a iným závislostiam. Práve šport je pre neho zdrojom energie, relaxu a odreagovania sa od pracovných povinností. Nikdy však nezanedbával rodinu. Správanie manželky sa výrazne zmenilo po lete 2019 po spoločných dovolenkách. V práci sa postupom času zblížila s kolegom, ktorému zomrela žena a on ju v priebehu toho roka dokázal vtiahnuť do svojich pocitov, nálad a citov. Od septembra sa manželka prestala venovať maloletým synom a jej pozornosť sa upriamila len na maloletú. Synovia to vycítili a prirodzene sa pre nich stal vzorom on, nielen ako otec, ale aj ako tréner, keď bol s nimi na tréningoch a zápasoch. Manželka neustále doma telefonovala, písala správy a s mobilom sa doslova začala schovávať pred nimi v celom dome, záhrade. Počas celých šiestnástich rokov trvajúcего manželstva maloleté deti ráno zavážal stále on, či už do školy, škôlky, na tréningy alebo cez víkendy na zápasy, turnaje. Ráno im pripravoval raňajky, deťom desiatu do školy. V domácnosti robil aj domáce práce a taktiež sa pripravoval s maloletými deťmi do školy. Koncom minulého roka pred Vianocami začala chodiť každý deň manželka zo škôlky s maloletou I. k jej rodičom a domov prichádzali až neskoro pred ôsmou večer. S maloletými chlapcami vôbec netrávila čas a ani sa o nich nezaujímal. Čoraz častejšie sa uchýlila k bitkám maloletého M., kričanie a vyhrážanie sa maloletým synom za posledný rok sa stalo normálne. Keď sa rozhodol riešiť zlú situáciu s manželkou, od samého začiatku trvala na rozvode a iné riešenie ani nechcela pripustiť. Ako prvý krok urobil stretnutie s maloletými deťmi aj manželkou, kde im vysvetlil, že situácia v rodine nie je najlepšia a že sa blížia Vianoce. Následne manželke oznámil, že prestáva s tréňovaním futbalu. Sviatky prebehli v pokojnej atmosfére, chodili s maloletými deťmi lyžovať, korčuľovať, sánkovať. Neskôr chodil s deťmi už len sám. Silvestra strávili doma v kruhu rodiny. Manželka dňa 16.2.2020 dobrovoľne odišla z domu a o maloletých synov sa prestala už úplne zaujímať a starať. Nevolala im, nezaujíma sa, čo je nové v škole, čo jedia. Prestala prispievať finančne na nich, ako aj na domácnosť. Prišla za nimi až 6.3.2020, pričom v ten deň dala maloletému M. facku. Dňa 16.2.2020, keď neboli doma, zobrala manželka spolu s jej otcom, bratom a bratrancom z domu maloletému M. posteľ, koberec, zo spálne spoločnú komodu, z kuchyne malú kuchynskú linku pre maloletú, riady a iné veci. Zistili to až večer, keď prišli domov z oslavy a maloletí chlapci našli neporiadok v detskej izbe. Aj keď to maloletý M. nepovedal, bolo vidieť, že sa ho to veľmi dotklo, že matka bez toho, aby mu to vysvetlila alebo aspoň mu to vopred oznámila, odniesla z jeho izby jeho posteľ a iné veci. O týždeň nato už prišla manželka pre ostatné svoje osobné veci a veľmi silno citovo zranila maloletého M., keď mu povedala, že ho neľúbi. Od momentu, kedy manželka odišla z domu, znemožňovala mu stretávať sa s maloletou. Z tohto dôvodu kontaktoval a upozorňoval kolíznu opatrovníčku, ako aj psychologičku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. Ď., s ktorou bola komunikácia na vysokej odbornej úrovni. Upozornil ju, že manželka neustále nedodržiava porušovanie termínu stretnutí, bráni mu ako otcovi v stretávaní sa s maloletou, ktorú zámerne schováva. Aj keď spočiatku trval na každodennom stretávaní sa s maloletými deťmi, manželka trvala len na stretávaní sa štyrikrát do týždňa. Jej zásluhou deti, ktoré vyrastali spolu, boli jedného dňa od seba odlúčené. Od 12.4.

prestala manželka brávať maloletú so sebou na stretnutia s chlapcami, na ktoré chodila do rodinného domu. Samotní chlapci sa na maloletú matky pýtali a dožadovali sa stretnutia s ňou. Manželka si stále myslí, že maloletých chlapcov ovplyvňuje, ale nevedomuje si, že už sú veľkí a vedia si sami urobiť úsudok o tom, ako sa k nim správala od septembra, čo všetko im povedala alebo spôsobila. Na stretnutie s maloletými chlapcami dokonca raz maloletému X. vraj povedala, či chcú, aby sa kvôli nim zabila, čo on považuje za absolútne neprípustné správanie. O tomto jej správaní informoval aj S.. Ď., aj manželkinho brata. Aj napriek svojej snahe nedokázal zabrániť konfliktným stretnutiam.

4. V ďalších svojich podaniach doručených súdu dňa 01.06.2020, 10.06.2020, 15.06.2020, 17.06.2020, 30.06.2020 (dve podania), 07.07.2020, 11.09.2020, 07.10.2020, 20.10.2020, 21.10.2020, 22.10.2020, 03.11.2020, 09.12.2020, 15.02.2021, 12.02.2021 otec poukazoval na problémy realizácie svojho styku s maloletou, matky s maloletým M. a X. a správanie manželky. Vo svojom podaní doručenom súdu dňa 05.02.2021 manžel uviedol, že k 31.12.2020 bol ukončený jeho pracovný pomer v spoločnosti F. K., M.. N.. Š. S. na základe dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 17.12.2020. Organizačné zmeny u zamestnávateľa, na základe ktorých došlo k zrušeniu jeho pracovného miesta (a ďalších dvoch pracovných miest na totožnom úseku) a následnému skončeniu jeho pracovného pomeru sú dôsledkom nepriaznivej situácie na trhu spôsobenej šírením ochorenia Covid-19. Uzavretie dohody inicioval jeho zamestnávateľ, pričom v rámci súvisiacich rokovaní bol oboznámený s tým, že v prípade neakceptovania predloženej dohody o skončení pracovného pomeru zamestnávateľ skončí pracovný pomer výpoveďou z toho istého dôvodu. Od 1.1.2021 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Zatiaľ mu nebolo doručené žiadne rozhodnutie o výške príspevku podpory v nezamestnanosti. Napriek tomu, že sa usiluje nájsť si nové zamestnanie, v súčasnej situácii je možnosť nájsť si pracovné uplatnenie takmer nereálna. Od 1.1.2021 okrem príspevku v nezamestnanosti nemá žiadny iný pravidelný ani nepravidelný príjem. Manželka naďalej poberá rodinné prídavky na všetky tri deti vrátane maloletých synov. Nesúhlasí s tým, aby po rozvoze manželstva boli maloleté deti rozdelené. Je toho názoru, že maloleté deti by mali mať zachovanú možnosť byť spolu a vytvárať si tak každodenné súrodenecké väzby, pokiaľ je to i len čiastočne možné. Myslí si, že nie je dôvod, prečo by maloletá nemohla byť zverená minimálne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V konaní bolo preukázané, že ak rodič sa vie postarať o maloletú, prípadne že by zo strany maloletej existoval relevantný dôvod, pre ktorý je jej zverenie do jeho starostlivosti vylúčené, prípadne nevhodné. Opakovane na pojednávaniach aj za asistencie súdu dochádzalo k dohode medzi rodičmi o zabezpečení styku maloletých detí tak, aby bol zachovaný kontakt rodičov s deťmi a súrodencov navzájom. Tak tomu bolo hneď na prvom pojednávaní, po ktorom prebehli viaceré konzultácie oboch rodičov aj detí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorých cieľom malo byť nastavenie kontaktu maloletých detí s rodičmi tak, aby bolo prípadným podkladom aj pre rozhodnutie súdu o úprave práv a povinností k deťom na čas po rozvoze manželstva. Tieto snahy boli v konečnom dôsledku bez patričného efektu, pretože medzi nimi ako rodičmi na pojednávaní v októbri 2020 bolo opäť dohodnuté nastavenie stretávania sa matky so synmi a maloletej s otcom na najbližšie obdobie opäť za účelom zabezpečenia kontaktu rodičov s deťmi. Uvedený spôsob stretávania opätovne zlyhal. Hneď v prvý dohodnutý termín doviedol maloletých synov do bydliska matky, avšak z ich strany nebola najskôr vôbec ochota sa s matkou čo i len stretnúť, podarilo sa mu presvedčiť ich, aby sa s matkou stretli a aspoň chvíľu porozprávali. Maloletí synovia napokon súhlasili a s matkou sa stretli, hoci len na krátku dobu (cca. 30 minút). Stretnutie s maloletou, ktoré sa malo uskutočniť nasledujúci týždeň, sa však neuskutočnilo vôbec. Matka ju totiž vôbec neprivedla napriek dohode z pojednávania. Jeho otázky cez sms-ky a maily v tomto smere úplne ignorovala. Následne sa snažil s manželkou skontaktovať a dohodnúť sa na otázke stretávania sa detí, ale bezúspešne. Dôvodom jej správania je z jeho pohľadu skutočnosť, že maloletí synovia sa s ňou odmietajú stretnúť, preto ona „recipročne odmieta vôbec umožniť akékoľvek stretnutie jeho s dcérou“.

5. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom manželky, manžela, kolízneho opatrovníka, zistením názoru maloletého M. a maloletého X., oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis - sobášny list, Vyhlásenie manželky o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch zo dňa 27.05.2020, Potvrdenie o príjme vystavené spoločnosťou G. K., N.. V.. Q.. zo dňa 19.5.2020 + 28.10.2020, Potvrdenie o návšteve materskej školy, Potvrdenie o návšteve školy zo dňa 20.05.2020, Potvrdenie o návšteve školy zo dňa 20.05.2020, Prehlásenie manželky a rodičov manželky, Nájomná zmluva zo dňa 31.8.2020, Lekárska správa - nález vystavená S.. N. D., Vyhlásenie manžela o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch zo dňa 20.05.2020, Potvrdenie o výške príjmu zamestnanca vystaveného spoločnosťou F. K., M.. N.. zo dňa 14.5.2020, Potvrdenie o príjme za rok 2019 vystaveného S. P. S. zo dňa 20.5.2020, Mzdový list manžela za rok 2020, Zmluva o účelovom

splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zabezpečenom záložným právom k nehnuteľnostiam + Dodatok k zmluve o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX + Zmluva o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zabezpečenom záložným právom k nehnuteľnostiam, Faktúra č. XXXXXXXXXX vystavená spoločnosťou Y. I. N., M.. N.., Poistná zmluva, Splátkový kalendár (daňový doklad č. XXXXXXXXXXXX-XXXXXXXXXXXX) vystavený poskytovateľom A., N.. V.. Q., platobný doklad Sipo II z 9/2020, Potvrdenie vystavené spoločnosťou S. P. S., Q.. L.., export pohybu z banky manžela, Faktúra vystavená manželovi spoločnosťou M. N., N.. V.. Q., špecifikácia nákladov manžela, Dohoda o skončení pracovného pomeru uzatvoreného medzi zamestnávateľom F. K., M.. N.. a manželom zo dňa 17.12.2020, Oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie zo dňa 5.1.2021, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Martin zo dňa 05.02.2021, Správa z ukončeného poradenského procesu zo spolupráce na Referáte RPPS manželky, manžela a maloletého X. M. M. zo dňa 28.9.2020 a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Na pojednávaní manželka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že jej odchodom zo spoločnej domácnosti sa situácia mala upokojiť, no nestalo sa tak. Už po krátkej dobe sa nevedela do spoločnej domácnosti dostať, brána bola zamknutá, alebo ju do domácnosti nechceli pustiť maloletý X. M. M.. Má iný vzťah, avšak tento je vyústením celej dlhodobej situácie. Otec sa výrazne podieľa na tom, že sa nemôže stretávať s maloletým X. a maloletým M.. Aj s pomocou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin sa podarilo zrealizovať pár stretnutí, na ktoré sa aj maloletá I. celkom tešila. V dôsledku správania otca, ktorý kričí, robí cirkus sa maloletá začala báť. Otec posilnil svoj vplyv na maloletého M. a maloletého X., keď bol pracovne neschopný a maloletí nenavštevovali školu. Jeden jej povedal, že je krava, sú voči nej drzí, nepustia ju do vlastného domu a otec sa na ich správanie len prizera. Snažila sa rešpektovať pokyny referátu psychologicko - poradenských služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin vo vysokej miere. Maloletá I. je aktuálne precitlivelá, plače, nechce chodiť do škôlky. Musí pre ňu prichádzať do škôlky v čase obeda. Situácia sa vyhrotila až do takej miery, že došlo k incidentu zo strany manžela a musela byť ošetrovaná. Najhoršia však je reakcia maloletej, ktorá bola pri ňom prítomná a na ktorú to malo negatívny vplyv. Manžela sa bojí, on ju nenávidí, je nepredvídateľný. Podľa nej sa ho boja aj chlapci, avšak majú iba jeho, sú aktuálne neustále pod jeho vplyvom, keďže s ňou im je akýkoľvek kontakt znemožnený.

7. Manžel uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí. Vzhľadom na udalosti, ktoré sa odohrali po podaní návrhu už ani on nevidel nádej na obnovu manželského spolužitia. Matka mu bráni v stretávaní sa s maloletou. Komunikáciu s I. považuje za bezproblémovú. Maloletá je spontánna a šťastná, pokiaľ tam nie je matka. Nevedel, ako sa s maloletou stretnúť, preto ju začal navštevovať v škôlke na krátky čas, v súlade s režimom škôlky. Keď sa však o tom matka dozvedela, začala maloletú brávať zo zariadenia skôr tak, aby ju on tam už nezastihol. Maloleté deti nemali byť rozdelené, mali ostať spolu ako súrodenci. Tretia osoba rozbila manželstvo, rozbila rodinu, ale čo je najhoršie, rozbila súrodenecké vzťahy. Vyhľadal psychológa, snažil sa zachrániť rodinu, matka mu však vracia to, že ju chlapci odmietajú cez I.. Nemali s ňou dobrú komunikáciu, resp. ona s nimi nemala dobrú komunikáciu už počas trvania manželstva. Matka mala rok možnosť, aby si našla cestu k chlapcom, ale nestalo sa. Matka ignorovala príkazy, resp. pokyny Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý sa im snažil pomôcť. Napriek tomu, že bola matka inštruovaná zo strany súdu, aby nenahrávala stretnutia, tieto všetky potajme nahráva. Chlapci majú vlastnú skúsenosť s matkou. Nie je to reciprocita za správanie matky vo vzťahu k I.. Je hanba, ako sa matka správa k svojim deťom. Matka vo svojich vyjadreniach klame na 80 %. Za myšlienkami stojí matkin otec, resp. jej partner a problémy robia oni.

8. Kolízny opatrovník uviedol, že úrad urobil všetko, čo bolo v jeho silách, dokonca manažovali, robili harmonogramy stretnutí, avšak nič viac sa robiť nedalo, pokiaľ rodičia sami nechcú. Harmonogramy stretnutí, ktoré dávali za úrad, boli len orientačné, mohli si to rodičia prispôbiť a vedeli o tom. Mali si to prispôbiť jednak svojim pracovným povinnosťami, jednak aj povinnosťami maloletých detí, resp. ich aktivitám. Apelovali na rodičov, aby hľadali neutrálnu pôdu na stretnutia, keď v dome boli stretnutia vždy vyhrotené. Apelovali rovnako na to, aby motivovali deti na styk, aby si prispievali vzájomne na výživu maloletých detí, ale zrejme bezvýsledne. Medzi rodičmi je zlá situácia, preto je potrebné rodičom uložiť výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v U. K. O. M. V. J.. Pokiaľ sa upokojí situácia vo vzťahu rodičov, bude to mať pozitívny vplyv aj na maloleté deti. Vo vzťahu k zvereniu maloletých detí sa najvhodnejším javí zverenie maloletého X. a maloletého M. do osobnej starostlivosti otca a maloletej I. do osobnej starostlivosti matky.

9. Maloletý X. uviedol, že matka si našla nového partnera a tajila to. Keď to vyšlo na povrch, tak bola stále na mobile, už ich ako deti neriešila, aj sama to potom povedala. Podľa neho stretnutia s matkou nemajú zmysel, buď na ne matka prišla bez maloletej I., alebo prišla domov brať veci. Matka mu vôbec nechýba, úplne sa mu zhnusila. Nielen kvôli novému partnerovi, ale aj kvôli jej správaniu, ako si berie veci. Nepovažuje za správne, že matka maloletému M. povedala, že ho nemiluje, dala mu facku, uhryzla ho a ani to, že pred maloletou I. nadáva. Tak sa podľa neho mama nemá správať. Povedala, že je hrdá na to, že má niekoho iného a že je to tak, ako to je. Že sa nechce vrátiť a ide si za tým tvrdohlavo. Pokiaľ matka prišla na styk bez maloletej I., nemal sa s ňou o čom ani baviť. Maloletá I. je podľa neho tak ovplyvnená, že posledné obdobie vôbec nechce ísť k nim domov. Do budúcnosti by mu stačilo, keby mu matka zavolala, nechcel by striedavú osobnú starostlivosť. Nemusí sa stretávať s takou osobou, ktorá o neho nemá záujem. Keby mala záujem, tak by prišla aj s maloletou I.. Vedel by si predstaviť, že by prišiel do domácnosti matky, ale nemohla by tam byť s jej partnerom.

10. Maloletý M. uviedol, že matka si našla nového frajera a otca nechala tak. Otec chce docieľiť, že budú všetci traja ako súrodenci pokope, aby vyrastali spolu. Matka to nechcela dovoliť, nechodila na stretnutia s maloletou I., iba sama a aj keď prišla sama, tak iba na minútu, pozdravila sa, otočila sa a išla preč. Matka mu moc nechýba. Chcel by bývať aj naďalej doma s otcom. Matka by ich tam mohla prísť pozrieť, ale nevedel by si predstaviť, že by bol týždeň s ňou. Prestal mať mamu rád za to, čo mu spravila - zobrala mu posteľ a mobil. Povedal, že rodičia sa nehádajú, ani nekričia po sebe. Vedel by byť možno s mamou tri dni v týždni. Keby mohli byť s maloletou I. častejšie, bol by rád. Maloletá I. sa nemá čoho báť u otca, nekričí sa tam, ani v prítomnosti matky. Matka mu povedala, že ho neľúbila ani neľúbi.

11. Z listín tvoriacich súdny spis vyplýva, že:

- rodičia maloletých detí sú manželmi, manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX v S. (sobášny list);
- manželka je spoluvlastníkom vecí patriacich do BSM - rodinný dom, pozemok a automobil a prispieva rodičom na energie sumou 150 eur mesačne (Vyhlásenie manželky o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch zo dňa 27.05.2020);
- čistý zárobok manželky za obdobie január 2020 až september 2020 bol 14 517,13 eur a za obdobie január 2019 až december 2019 bol 17.028,07 eur (Potvrdenie o príjme vystavené spoločnosťou G. K., N.. V.. Q.. zo dňa 19.5.2020 + 28.10.2020);
- maloletá navštevuje K. N., N.. N. V.. Q.. v školskom roku 2019/2020, mesačné poplatky sú za služby SMŠ 60 eur, za stravu 35 eur a krúžok (tanečná) ročne 110 eur (Potvrdenie o návšteve materskej školy);
- maloletý M. navštevuje v školskom roku 2019/2020 L. Š. N. S. Š. E., S. a je žiakom 8.A triedy (Potvrdenie o návšteve školy zo dňa 20.05.2020) a maloletý X. je v školskom roku 2019/2020 študentom A. I. K. - Y. I. S. a je žiakom prvej triedy (Potvrdenie o návšteve školy zo dňa 20.05.2020);
- od 16.2.2020 manželka býva u svojich rodičov spoločne s maloletou a prispieva im sumou 150 eur na energie, vodu, plyn, internet a nájom (Prehlásenie manželky a rodičov manželky);
- manželka si prenajala dvojizbový byt, nájomná zmluva je uzavretá na dobu určitú od 1.9.2020 do 31.12.2020, pričom nájomné bolo dohodnuté vo výške 400 eur za kalendárny mesiac vrátane zálohy za energie, internet a televíziu (Nájomná zmluva zo dňa 31.8.2020);
- maloletá počas rozvodového obdobia rodičov psychicky trpí, pomačuje sa, strháva sa zo sna, vykrikuje zo spánku. Maloletá zle znáša zmeny s rozvodom súvisiace - nemôže mať svoje hračky z domu, ale domov ísť nechce, bojí sa prostredia, v ktorom zažila krik a hádky. Počas dovolenkového obdobia, keď bola len s matkou, prostredie bolo pre ňu stabilné, bola pokojnejšia a úzkostné prejavy nemala. Zo stanovenia styku rodičov a detí súdom lekárka navrhuje zabezpečiť dieťaťu pokojné prostredie na jednom mieste. Toho času je dieťa u matky od 16.2.2020 a navrhuje, aby tak bolo aj naďalej a styk otca s bratmi bolo len, keď si to dieťa bude priať (Lekárska správa - nález vystavená S.. N. D.);
- manžel má ukončený druhý stupeň vysokoškolského štúdia, je spoluvlastníkom vecí spadajúcich do BSM: osobný automobil P. v hodnote 5.000 eur, stavebný pozemok na G. v hodnote 38.000 eur, rodinný dom - hodnota 240.000 eur a úspory s manželkou 40.000 eur. Pracuje ako medicínsky reprezentant, kde jeho priemerný mesačný zárobok vo výške 1 393,58 eur a ako tréner, kde je jeho základ stanovený vo výške 400 eur (Vyhlásenie manžela o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch zo dňa 20.05.2020);
- čistá priemerná mesačná mzda manžela za obdobie máj 2019 až apríl 2020 bola 1 345,31 eur (Potvrdenie o výške príjmu zamestnanca vystaveného spoločnosťou F. K., M.. N.. zo dňa 14.5.2020), za obdobie od januára 2020 do októbra 2020 mal manžel čistý príjem vo výške 11 920,01 eur, pričom v mesiacoch apríl 2020 a máj 2020 manžel zo zamestnania nemal žiaden príjem a v marci 2020 mal príjem len vo výške 409,74 eur (Mzdový list manžela za rok 2020);

- manžel za rok 2019 mal príjmy v celkovej sume 5 407 eur, z toho paušálne náhrady boli z celkovej výšky 4 800 eur a náhrada za stratu času bola vo výške 607 eur (Potvrdenie o príjme za rok 2019 vystaveného S. P. S. zo dňa 20.5.2020);

- manželovi ako dlžníkovi a manželke ako spoludlžníkovi bol poskytnutý účelový úver vo výške 15 000 eur s výškou splátky 60,13 eur mesačne a účelový úver vo výške 40 000 eur s výškou splátky 158,56 eur (Zmluva o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zabezpečenom záložným právom k nehnuteľnostiam + Dodatok k zmluve o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX + Zmluva o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zabezpečenom záložným právom k nehnuteľnostiam);

- v rodinnom dome náklady na vodu boli za obdobie od október 2019 do apríl 2020 vo výške 153,92 eur (Faktúra č. XXXXXXXXXXXX vystavená spoločnosťou Y. I. N., M.. N..), poistenie budovy je stanovené vo výške 116,04 eur ročne a poistenie domácnosti vo výške 61,56 eur ročne (Poistná zmluva), platba za televíziu 12 eur mesačne (Splátkový kalendár (daňový doklad č. XXXXXXXXXXXX-XXXXXXXXXX) vystavený poskytovateľom A., N.. V.. Q..), na elektriku - záloha 105 eur, koncesionárske poplatky - 4,64 eur (platobný doklad Sipo II z 9/2020);

- manžel uhradil za futbal maloletého M. poplatok vo výške 40 eur za obdobie od 1.7.2020 - 31.7.2020, od 1.8. 2020 - 31.8.2020, 1.9.2020 - 30.09.2020 (Potvrdenie vystavené spoločnosťou S. P. S., Q.. L..), tento poplatok manžel zaplatil aj v októbri 2020 (export pohybu z banky manžela). Manžel zakúpil kopačky maloletému M. v cene 53,97 eur (Faktúra vystavená manželovi spoločnosťou M. N., N.. V.. Q..);

- náklady manžela na rodinný dom sú: hypotéka 240 eur mesačne, inkaso 110 mesačne, Orange optika 13 eur mesačne, satelit 40 eur za rok, Orange 30 eur mesačne, poisťka domu 156 eur za rok, poisťka auta 90 eur za rok, voda 260 eur za rok, daň za odpad 75 eur za rok, daň za psa 7 eur za rok, pes strava 30 eur mesačne vrátane tabletiiek, oblečenia, daň z nehnuteľností 13 eur za rok, strava rodina 450 - 550 eur mesačne, pohonné hmoty 70 eur mesačne, poisťka rodina W. 36 eur, elektrina nedoplatok 100 eur, palivové drevo 100 eur. Maloletý M. - náklady: obedy v škole 10 eur mesačne, futbal 40 eur mesačne, brankárske rukavice 50 eur za tri mesiace, kopačky plus turfy, kolíky 120 eur za polrok, cestovné do školy tréningy 40 eur za mesiac, oblečenie (tenisky, tričko, ošatenie, obuv) 100 eur mesačne, vreckové 10 eur mesačne, mobil 10 eur mesačne, školné - knihy, pracovné zošity 100 eur za rok, lieky a drogeria 10 eur mesačne, lyže, lyžiarky, bicykel 600 eur ročne, výdavky na počítač, tlačiareň, toner 15 eur mesačne, záujmové činnosti - výlet, aquapark, lyžovačka, tenis, bedminton, skate 300 eur za rok, dovolenka 500 eur ročne, Vianoce darčeky 200 eur ročne, stomatologické ošetrenie 70 eur raz za rok, sústredenie, turnaje 50 - 100 eur za rok. Maloletý X.: obedy v škole 30 eur mesačne, kopačky + turfy + kolíky 120 eur za polrok, cestovné do školy a tréningy 20 eur mesačne, oblečenie (tenisky, tričko, ošatenie, obuv) 100 eur mesačne, vreckové 20 eur mesačne, mobil 10 eur mesačne, školné - knihy, pracovné zošity 120 eur za rok, súkromné doučovanie z angličtiny 88 eur mesačne, lieky, drogeria 20 eur mesačne, Netflix 12 eur mesačne, lyže, lyžiarky, bicykel 800 eur za rok, výdavky na počítač, tlačiareň, toner 15 eur za mesiac, záujmové činnosti - výlet, aquapark, lyžovačka, tenis, bedminton, skate 300 eur za rok, dovolenka 500 eur za rok, autoškola na 2021 800 eur, Vianoce darčeky 200 eur, stomatologické ošetrenie 70 eur za rok, lyžiarsky výcvik 2020/2021 200 eur, strojček 4.000 eur (špecifikácia nákladov manžela);

- zamestnávateľ manžela a manžel sa dohodli na ukončení pracovného pomeru k 31.12.2020 z dôvodu racionalizačných opatrení u zamestnávateľa. V zmysle ukončenia pracovného pomeru patrí manželovi odstupné vo výške trojnásobku priemernej mzdy (Dohoda o skončení pracovného pomeru uzatvoreného medzi zamestnávateľom F. K., M.. N.. a manželom zo dňa 17.12.2020);

- manžel bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 1.1.2021 (Oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie zo dňa 5.1.2021);

- manžel má nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 69,6500 eur od 01.01.2021 (Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Martin zo dňa 05.02.2021);

- manžel, manželka, maloletý M. a maloletý X. boli odporúčaní na základe podnetu súdu na poradenský proces, ktorého zámerom malo byť zlepšenie vzájomných vzťahov medzi matkou a maloletými synmi. Matka vzhľadom na charakter vzťahových väzieb so synmi, ktoré sa výrazným spôsobom zhoršili a obmedzili po jej odchode z domáceho prostredia, ocenila danú možnosť styku s nimi na Referáte psychologicko-poradenských služieb. Maloletý X. a maloletý M. sa na úvodných individuálnych stretnutiach bez prítomnosti matky zúčastnili, avšak od samého začiatku prezentovali odmietavé stanoviská voči svojej účasti na poradenskom procese s ňou. Voči matke zaujali negatívny postoj s minimálnym záujmom o akýkoľvek kontakt s ňou. V rozhovoroch nepripúšťali kompromisy ani dohody ohľadne možnosti realizovania optimálneho styku s matkou na RPPS. Ako dôvody, ktoré ovplyvňovali vnímanie ich matky, uvádzali skutočnosti spojené s priebehom udalostí po jej odchode zo spoločnej domácnosti. Väčšina z nich sa diala v atmosfére vypätých, stresových, emočných a komunikačných

situácií. Synovia na druhej strane preferovali osobnosť otca, ktorému chcú byť zverení do jeho osobnej starostlivosti. Na individuálnych stretnutiach mu vyjadrovali úctu a obdiv ako mužskému vzoru, pochvalne sa o ňom vyjadrovali z hľadiska mnohých oblastí rodinného života. Ich vzťahy sú založené na otvorenej komunikácii, prostredníctvom ktorej mali maloletí synovia po odchode matky od otca vedomosť o príčinách manželského konfliktu a rozvratu. V rámci nového rodinného usporiadania boli maloletý X. a maloletý M. aktívne zapájaní do riešenia manželských konfliktov, rodičovských sporov týkajúcich sa styku s maloletou I., do ochrany aj kontroly ich majetku pri vstupe matky do spoločnej domácnosti. V rozvodovej situácii nadobudla pozícia synov vo vzťahu k otcovi v danom smere rovnocenný charakter, čo mohlo mať vplyv na ich postoj a správanie k matke, ktorú však do jej času jej odchodu z rodiny vnímali pozitívne. Matka v individuálnych stretnutiach konštatovala podobnosť správania synov a manžela voči jej osobe. Vzhľadom na nepriaznivý vývoj udalostí v rodine bol manželom na RPPS poskytnutý priestor aj na párovú konzultáciu. K jej realizácii došlo dňa 15.7.2020 aj za prítomnosti kolíznej opatrovníčky. Manželia boli vedení k vzájomnej ústretovosti, aby aj napriek rozvodu manželstva, s ktorým obaja súhlasili, boli naďalej napĺňané rodičovské práva a povinnosti, zabezpečovaný rovnocenný styk rodičov s maloletými deťmi, uspokojované vývinové potreby ich maloletých detí. Vzhľadom na stagnujúci styk rodičov s maloletými deťmi a súrodencami navzájom bola rodičom opätovne ponúknutá pomoc pri vytvorení dočasného orientačného harmonogramu styku rodičov s maloletými deťmi, s ktorým obaja súhlasili. Po uplynutí pár dní z následnej emailovej komunikácie s rodičmi vyplynulo, že k styku v uvedenej dohodnutej forme napokon nedochádzalo. Vzhľadom na jednoznačne odmietavé stanoviská maloletého X. a M. k styku s matkou, ako aj po dohode s rodičmi bolo poradenstvo na RPPS ukončené. Počas uplynulej spolupráce s rodinou bolo zistené, že vzťahy maloletých detí k matke, ako aj jej rodičom do obdobia jej odchodu zo spoločnej domácnosti boli na veľmi dobrej úrovni. Ich charakter sa začal meniť až po jej odchode zo spoločnej domácnosti. Uvedený stav absentujúceho styku matky so synmi je pre ich ďalší psychosociálny a emočný vývin je neuspokojivý. Aj napriek ich odmietavým stanoviskám javí sa ako vhodné upraviť styk matky s maloletým X. a maloletým M.. Mieru a frekvenciu stanoviť s ohľadom na ich postoje, vek, ako aj školské a športové povinnosti, ktoré maloletí toho času prezentujú ako dominantnejší záujem, ako je styk s matkou. Vzhľadom na vek maloletej sa javí ako vhodné jej zverenie do osobnej starostlivosti matke. Aktuálny spôsob rodičovskej komunikácie a spolupráce nedáva reálny predpoklad pre efektívny výkon striedavej osobnej starostlivosti. Podľa vyjadrenia matky má mať maloletá zo stretnutí medzi rodičmi strach, ich hádky a konfliktné situácie vníma ako stres a záťaž s negatívnym dopadom na jej psychickú nepohodu, zmenené správanie a problematický spánok. Otec sa s daným tvrdením matky nestotožňoval, zo strany maloletej vnímal rozporuplné a nestabilné správanie, avšak tlmočil jej záujme o stretávanie sa s ním, ako aj s bratmi (Správa z ukončeného poradenského procesu zo spolupráce na Referáte RPPS manželky, manžela a maloletého X.Á. a M. zo dňa 28.9.2020).

12. Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

13. Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

14. Podľa § 18 ZR, sú si manželia v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

15. Podľa § 19 ods. 1 a 2 ZR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne.

16. Podľa § 24 ods. 1, 3, 4, 5 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti,

prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvom rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

17. Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

18. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

19. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) ZR, Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

20. Podľa § 62 ods. 1 - 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

22. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvrátenia vzťahov medzi manželmi; toto narušenie nastáva predovšetkým vtedy, ak sa manželia

neriadia, resp. nemôžu riadiť vo vzájomnom správaní pravidlami vyplývajúcimi z cit. § 18 až 20 ZR. Zrušenie manželstva rozvodom však odôvodňuje len kvalifikované rozvrátenie vzťahov medzi manželmi, ktoré má za následok, že manželstvo prestalo plniť svoj účel.

25. Manželstvo nie je totiž len právny stav či právny pomer, ale je aj životným spoločenstvom, ktoré sa má vyznačovať vzájomným rešpektom, citovou náklonnosťou, úctou, dôverou, a pomocou; má vytvárať zdravé rodinné prostredie, kde sa manželia vzájomne správajú ohľaduplne, majú porozumenie pre vzájomné potreby a osobitné záujmy a prípadné rozpory vzniknuté pod vplyvom rôznych okolností sa snažia preklenúť vzájomnou dohodou, resp. odpustením, t. j. aby sa vo všeobecnosti vytvorili priaznivé podmienky pre spolužitie a realizáciu všetkých členov rodiny vrátane maloletých detí.

26. V danej veci manželské spolužitie účastníkov konania spoločnosťou požadované znaky nenapĺňa. Súd pri zisťovaní príčin rozvratu manželstva účastníkov konania zistil, že tieto spočívajú v ochladení citových väzieb a vyústili nakoniec do ukončenia manželského spolužitia, pričom manželka jednoznačne vylúčila akúkoľvek možnosť jeho riadnej obnovy a manžel v priebehu konania s jej návrhom súhlasil. Vzhľadom k tomu súd k rozvodu manželstva pristúpil. Zároveň má súd za to, že spolužitie medzi manželmi netvorí zdravé a nekonfliktné rodinné prostredie, ktoré je pre zdravý fyzický a psychosociálny vývoj maloletých detí tak potrebný, preto rozvod manželstva nebude v ich neprospech.

27. Čo sa týka úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva medzi rodičmi bola sporná otázka zverenia maloletých detí, pričom rodičia sa nezhodli na spôsobe výkonu osobnej starostlivosti pri žiadnom svojom maloletom dieťati. Matka žiadala maloletého X. a maloletého M. zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a maloletú zveriť do jej osobnej starostlivosti; otec navrhoval maloletého X. M. zveriť do svojej osobnej starostlivosti a maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. K uvedenej otázke je súd nútený konštatovať, že rodičia absolútne nezvládli porozchodovú situáciu vo vzťahu k maloletým deťom. Napriek tomu, že neustále apelovali na to, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby vyrastali spolu, mali čo najužší kontakt, svojím správaním a konaním robili pravý opak. Pomoc zo strany kolízneho opatrovníka, psychológa referátu psychologicko-poradenských služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako aj snaha súdu zabezpečiť kontakt maloletých detí navzájom a maloletých detí s druhým rodičom vytváraním dokonca harmonogramov styku bola bez dlhšieho (ak nie bez žiadneho) efektu. Rodičia zotrúvali na svojich vyhranených pozíciách a fungovali spôsobom „ak ja nevidím jedno dieťa, ty nevidíš dve“ a naopak. Súd vo vzťahu k zvereniu maloletých detí nevidel absolútne žiaden priestor pre zverenie žiadneho z maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. Boli to totiž práve rodičia, ktorí si maloleté deti rozdelili, sami nedbali na ich súrodenecké väzby a počas prebiehajúceho konania tieto pozície svojím správaním (otec vo vzťahu k maloletému X. a M., matka vo vzťahu k maloletej I.) len upevňovali. Postoj maloletého X. a maloletého M., ktorí pred súdom uviedli, že matka im nechýba, nemajú záujem ju vidieť, odmietanie spolupráce s matkou na poradenskom procese.... Konštatácia ošetrujúcej lekárky maloletej, že I. počas rozvodového obdobia rodičov psychicky trpí, pomačuje sa, strháva sa zo sna, vykrikuje zo spánku, kedy samotný otec vnímal rozporuplné a nestabilné správanie maloletej (viď Správa z ukončeného poradenského procesu zo spolupráce na Referáte RPPS manželky, manžela a maloletého X. M. M. zo dňa 28.9.2020) sú len výsledkom konania rodičov, kedy ani jeden z nich nie je ochotný ustúpiť pre dobro svojich maloletých detí z pozície, ktorá je vo vzťahu k maloletým deťom, rodičovskému vzťahu, ale aj súrodeneckému vzťahu absolútne deštruktívna. Maloletý X. a maloletý M. jednoznačne prezentovali na súde svoj názor, že chcú byť zverení do osobnej starostlivosti otca, možnosť zverenia do striedavej osobnej starostlivosti rodičov obaja výslovne vylúčili. Súd vzhľadom na vek maloletých detí rešpektoval ich vôľu v kontexte vyššie uvedených skutočností. Rovnako nepovažoval súd zverenie maloletej I. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v súlade s jej najlepším záujmom. Uvedené dôvody nedávajú reálny predpoklad pre efektívny výkon striedavej osobnej starostlivosti rovnako tak vo vzťahu k nej, kedy práve maloletej vek kládie vysoký dôraz na efektívnu komunikáciu a konštruktívnu spoluprácu rodičov. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v najlepšom záujme maloletého X. a maloletého M. je ich zverenie do osobnej starostlivosti otca a v najlepšom záujme maloletej I. je jej zverenie do osobnej starostlivosti matky.

28. Pri určení výšky výživného vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletých detí, ale aj z možností a schopností na strane oboch rodičov. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že: - maloletý X. je žiakom druhej triedy A. I. K. - Y. I. S., s čím má otec zvýšené výdavky na nákup školských pomôcok a potrieb, stravného v školskej jedálni, školských aktivít, doučovania. Tieto otec

vyčíslil vo výške cca 143 eur mesačne (obedy v škole 30 eur/ mesiac, knihy + pracovné zošity 120 eur/rok, doučovanie anglický jazyk 88 eur/mesiac, výdavky na PC + tlačiareň + toner 15 eur/mesiac). Zároveň otcovi vznikajú náklady spojené s uspokojovaním bežných potrieb maloletého ako je ošatenie, hygiena, mobil, vreckové, ktorých výšku otec vyčíslil na sumu 150 eur (lieky + drogéria 20 eur/mesiac, oblečenie + obuv 100 eur/mesiac, vreckové 20 eur/mesiac, mobil 10 eur/mesiac). Vo vzťahu k záujmovej činnosti bolo preukázané, že maloletý hráva futbal s čím mu vznikajú náklady na cestovné na tréningy, pomôcky (20 eur/mesiac vrátane cestovného do školy, kopačky + turfy + kolíky 120 eur/polrok). Otec vyčíslil aj ďalšie náklady maloletého vznikajúce s jeho záujmovou činnosťou vo výške 300 eur ročne - výlety, lyžovačky, tenis, badminton, skej. Ako plánovaný výdavok vo vzťahu k maloletému otec uviedol autoškolu - 800 eur a lyžiarsky výcvik - 200 eur, uvedené výdavky však súd nezohľadnil do výšky výživného, nakoľko nie sú výdavkami reálne vynaloženými a ich presnú výšku nie je možné vzhľadom na tento fakt určiť. Rovnako ako výdavok majúci vplyv na určenie výšky výživného zo strany matky súd neakceptoval náklady otca vynaložené na dovolenku - 300 eur/rok a na Vianočné darčeky - 200 eur/rok, nakoľko na nich nie je matka povinná sa podieľať. Sama môže maloletého vziať na dovolenku, resp. obdarovať ho darčekom na Vianoce podľa svojho uváženia a pomerov;

- maloletý M. navštevuje deviaty ročník L. Š. N. S. Š. E., S. s čím má otec zvýšené výdavky na nákup školských pomôcok a potrieb, stravného v školskej jedálni, školských aktivít. Tieto otec vyčíslil vo výške cca 33 eur mesačne (obedy v škole 10 eur/ mesiac, knihy + pracovné zošity 100 eur/rok, výdavky na PC + tlačiareň + toner 15 eur/mesiac). Zároveň otcovi vznikajú náklady spojené s uspokojovaním bežných potrieb maloletého ako je ošatenie, hygiena, mobil, vreckové, ktorých výšku otec vyčíslil na sumu 120 eur (lieky + drogéria 10 eur/mesiac, oblečenie + obuv 100 eur/mesiac, vreckové 10 eur/mesiac, mobil 10 eur/mesiac). Vo vzťahu k záujmovej činnosti bolo preukázané, že maloletý hráva futbal s čím mu vznikajú náklady na cestovné na tréningy, pomôcky, poplatky, turnaje (40 eur/mesiac vrátane cestovného do školy, kopačky + turfy + kolíky 120 eur/polrok, poplatok za futbal 40 eur/mesaic, brankárke rukavice - zápasové, tréningové 50 eur/štvrtrok, sústredenie + turnaje 50 - 100 eur/rok). Otec vyčíslil aj ďalšie náklady maloletého vznikajúce s jeho záujmovou činnosťou vo výške 300 eur ročne - výlety, lyžovačky, tenis, badminton, skej. Ako výdavok majúci vplyv na určenie výšky výživného zo strany matky súd neakceptoval náklady otca vynaložené na dovolenku - 300 eur/rok a na Vianočné darčeky - 200 eur/rok, nakoľko na nich nie je matka povinná sa podieľať. Sama môže maloletého vziať na dovolenku, resp. obdarovať ho darčekom na Vianoce podľa svojho uváženia a pomerov;
- maloletá I. navštevuje K. N., N.. N. V. Q., čím matke vznikajú náklady na mesačné poplatky sú za služby materskej školy 60 eur mesačne, za stravu v materskej škole 35 eur mesačne. Maloletá v rámci záujmovej činnosti navštevuje tanečnú s poplatkom 110 eur ročne. Zároveň matke vznikajú náklady spojené s uspokojovaním bežných potrieb maloletej ako sú strava, ošatenie, hygiena, cestovné. Vo vzťahu k maloletej súd nezistil zvýšený výdavok vo vzťahu k zdravotnej starostlivosti.

29. Pri určovaní výšky výživného u rodičov zohľadnil súd ich osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktorú nie je možné finančne vyčíslieť. Osobná starostlivosť otca o maloletého X. a maloletého M., ktorí sú vo veku takmer 17 rokov a takmer 15 rokov je výrazne nižšia ako vo vzťahu matka a maloletá I.. Vek maloletého X. a maloletého M. už otca nezaväzuje k jeho participácii napr. pri ceste domov zo školy, ceste na tréningy, pri sebaobslužných činnostiach, pri príprave na vyučovanie a pri nemoci maloletých. Naopak maloletá I. je vo svojich piatich rokoch závislá na osobnej starostlivosti matky, čo matku limituje jednak v jej pracovnom ako aj osobnom živote. Na základe uvedeného pri určovaní výšky výživného súd zohľadnil osobnú starostlivosť o maloletú zo strany matky vo výraznej miere.

30. Čo sa týka zárobkových a majetkových pomerov rodičov, matka je zamestnaná a spoločnosti G. K., N.. V. Q.. a jej priemerný čistý príjem bol v roku 2019 vo výške cca 1 419 eur mesačne, za obdobie január 2021 - september 2021 vo výške cca 1 613 eur mesačne. Hradí náklady na domácnosť - nájomné vo výške 400 eur mesačne, stravu do domácnosti a ostané bežné výdavky. Mimoriadne výdavky matka vo vzťahu k svojej osobe neuvádzala. Matka sa nepodieľa na nákladoch spojených s nehnuteľnosťou, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Otec bol zamestnaný v spoločnosti F. K., M..N., kde jeho čistý mesačný príjem za obdobie od mája 2019 do apríla 2020 bol cca 1 393,58 eura, avšak v danom období otec bol do 09.03.2020 neschopný práce, za čo mu bola poskytnutá náhrada príjmu a nemocenské. Jeho príjem zo zamestnania bol za mesiac apríl 0 eur. Pri zohľadnení obdobia mimo pracovnú neschopnosť otca v období od mája 2019 do február 2020 bola jeho priemerná čistá mzda vo výške cca 1 573 eur mesačne. Rovnako tak za obdobie od januára 2020 do októbra 2020 mal manžel čistý príjem vo výške 11 920,01 eur, pričom v mesiacoch apríl 2020 a máj 2020 manžel zo zamestnania nemal žiaden príjem a v marci 2020 mal príjem len vo výške 409,74 eur. Jeho príjem bez zohľadnenia

pracovnej neschopnosti bol (bez mesiacov marec, apríl, máj) v tomto období priemerne vo výške cca 1 703 eur mesačne. V priebehu konania otec uzatvoril so zamestnávateľom dňa 17.12.2020 dohodu o skončení pracovného pomeru. Od 01.01.2021 je otec evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec pracoval aj pre S. P. S., kde jeho príjmy za rok 2019 boli 5 407 eur. Otcovi vznikajú náklady spojené s bývaním v podobe splácania úverov, ktorými je zaťažená nehnuteľnosť spolu vo výške 218,69 eur mesačne, s úhradou energií (elektrika, voda), televíziou. Rovnako otec uhrádza poistenie nehnuteľnosti a dane z nehnuteľnosti.

31. Za daných okolností pri určovaní výživného súd zohľadní potreby maloletých detí a s prihliadnutím na príjem rodičov toto primerane veku a potrebám maloletého X.M. určil vo výške 210 eur mesačne, maloletého M. vo výške 190 eur mesačne a maloletej I. vo výške 150 eur mesačne od právoplatnosti výroku súdu o rozvode manželstva. Takto určené výživné sa javí ako primerané, odôvodňujúce potreby maloletých detí, ale aj primerané schopnostiam a možnostiam povinnej matky vo vzťahu k maloletému X. a maloletému M. a povinného otca vo vzťahu k maloletej I.. Súd má za to, že rodičia pri zistenom príjme, aj po úhrade všetkých svojich nákladov budú schopní platiť maloletým deťom výživné v uvedenej výške. Otec aj po ukončení pracovného pomeru bude poberať dávku v nezamestnanosti, pričom bude môcť svoj výpadok príjmu kompenzovať z 3 mesačného odstupného (nárok mu vzniká z Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 17.12.2020). Súd konštatuje, že súdom stanovené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb maloletého M. a maloletého X.Á. a je nepochybné, že otec bude musieť dopĺňať zdroje výživy maloletým deťom na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre ich všestranný rozvoj a dobrovoľne si plniť vyživovaciu povinnosť k nim. Rovnako tak vo vzťahu k maloletej výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb a je nepochybné, že matka bude musieť dopĺňať zdroje výživy maloletej na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj a dobrovoľne si plniť vyživovaciu povinnosť k nej.

32. Právo styku vychádza z Ústavy SR, keď v zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR starostlivosť o deti aj výchova je právom rodičov. Deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. V predmetom konaní maloletý M. pri zisťovaní názoru prezentoval, že by bol schopný ísť matku pozrieť, maloletý X. by kontakt s matkou považoval za dostatočný „ak by mu občas zavolala“. Aj napriek odmietavým stanoviskám a veku maloletého X. a maloletého M. sa súdu javilo ako vhodné upraviť styk matky s nimi v súlade s názorom psychológa referátu psychologicko - poradenských služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin. Vzhľadom na „stav“ vzájomných vzťahov rodičov je možné absolútne vylúčiť, že by sa rovnako styk otca s maloletou mohol realizovať aj mimo dní určených súdnym rozhodnutím, t.j. že by sa na ňom rodičia spoločne dohodli. Rodičia na pojednávaní síce prejavili snahu upraviť styk maloletých detí s matkou a maloletej s otcom v širokom rozsahu - víkendy, sviatky, prázdniny, avšak nedokázali zrealizovať ani len všeobecnú úpravu styku. Na základe uvedeného súd upravil styk maloletých detí s matkou v rozsahu každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s ohľadom na ich postoje, vek, ako aj školské a športové povinnosti, ktoré maloletí toho času prezentujú ako dominantnejší záujem, ako je styk s matkou. Styk maloletej s otcom súd upravil na každý párný víkend v kalendárnom roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Na danom mieste súd upozorňuje rodičov, že každý z nich zodpovedá za realizáciu styku detí/dieťaťa s matkou/otcom. Nie je možné naďalej zotrvať na reciprocite (ak nedá jeden dieťa na styk, nedá ani druhý). Realizácia styku rodiča a dieťaťa, zároveň predstavuje realizáciu styku súrodencov a priestor na upevňovanie týchto väzieb. Dôležitým faktorom je aj odlišný vek maloletých detí. Maloletý M. M. X. vo svojom veku si vedia nájsť aj inú príležitosť na styk s matkou bez súčinnosti otca (ak by o to mali záujem), avšak pre maloletú I. je vzhľadom na jej vek iná realizácia styku (mimo dohody rodičov) vylúčená.

33. Súd zároveň v prejednávanej veci uložil rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v U. K. O. M. V. J. podľa pokynov príslušného pracovníka od právoplatnosti tohto rozhodnutia v rozsahu 15 stretnutí. Toto výchovné opatrenie má byť zamerané na podporu konštruktívnej komunikácie medzi rodičmi, ktorá by umožnila postupné obnovenie základnej rodičovskej spolupráce a taktiež funkčného vzťahu medzi rodičmi a maloletými deťmi. Podľa názoru súdu, je potrebné, aby sa rodičia za asistencie odborníka naučili vzájomnej nekonfliktnej komunikácii. Je nevyhnutné, aby sa na strane rodičov zlepšila komunikácia v smere záležitostí a záujmu ich vlastných detí, aby sa dokázali nejakým spôsobom oprostíť od vlastných problémov medzi sebou, aby sa zaoberali vecne potrebami detí a toho, čo je dobré pre ich rozvoj. V tomto smere sa teda javí ako najdôležitejší vzťah otca s matkou, teda ako sa rodičia budú k sebe správať a od toho sa bude odvíjať aj stretávanie sa matky s maloletým M. M. X. a otca s maloletou I..

34. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.